

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/24-15301
Otsuse kuupäev 25.01.2025
Komisjoni koosseis Aase Sammelselg

Tarbija
Kaupleja Veho AS (10284932)

Tarbija nõue Kahju hüvitamine summas 508,30 eurot.

Resolutsioon:

Komisjon otsustas:

1. jätta avaldus rahuldamata.

Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu või seda ei järgi, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Pooled sõlmisid töövõtulepingu, millega kaupleja võttis kohustuse parandada sõidukil Mercedes-Benz (registreerimismärk 177XDY, W1KEG1BB5PF010249) avaldunud tehniline rike. Puudusega detail asendati ja rike parandati müügigarantii alusel tootja kulul.

Tarbija väidab, et kaupleja pidanuks VÕS § 230 lg 2 alusel pikendama tootja müügigarantiid kolme kuu võrra, kuid kaupleja keeldus seda tegemast. OÜ Extendo Insurance tegi 18.oktoobril 2024 tarbijale garantiikindlustuse pakkumuse nr 2400771; tarbija valis kindlustusandja pakutud versioonidest garantii pikkusega 36 kuud maksumusega 2 905,00 eurot ja tasus kindlustusandja arve nr 2400771-3 21.oktoobri 2024 maksekorraldusega D1229.

Tarbija väidab, et kaupleja rikkumise tõttu oli ta sunnitud ostma sõidukile täiendava garantii, sh kolme kuu ulatuses lisagarantii. Kauplejal puudub õigus tootja vastutust piirata või välistada. Kaupleja garantiitingimused on tarbijaõigusi kitsendavad ja seega tühised. Tähendust ei oma see, et ta ostis juurde garantiid rohkem, kui 3 kuud, kuna kahju hüvitamise nõue on arvestatud 3 kuu summaga mitte 36 kuu summaga. Tarbija väidab ka, et oli kujunenud olukorra lahendamiseks sunnitud kasutama nõustamisteenust, mille ostis isikult, kes teemat valdab.

Tarbija nõuab kauplejalt kahju hüvitamist summas 508,30 eurot. Kaupleja hindab kahjuna täiendava garantii ostuhinda remondiperioodile vastavas ulatuses (3 x 80,70) ja kahju hüvitamise

nõudega seotud asjaajamisega tekkinud kulutuste (132,00 + 134,20) hüvitamist.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja tarbijaga nõustu ja leiab, et ei ole tarbijale kahju põhjustanud.

Tarbija sõiduk (reg 177XDY) saabus remonti Järve esindusse 9.aprillil 2024 ja tagastati tarbijale 13.juunil 2024. Töökorraldus avati 3.aprillil 2024 seoses asjaoluga, et sõiduk ei olnud sõiduvõimeline. Sõidukit diagnoosides selgus, et probleemi põhjustajaks oli elektrimootor, mis tulenevalt tehasele saadud juhistest vajas väljavahetamist. Kliendi mobiilsuse säilitamiseks võimaldati kliendile perioodil 17.05-15.06.24 asendusauto kasutamist, mis ei tekitanud tarbijale lisakulusid.

Veho AS lähtub tehase garantiitingimustest, mis näevad ette, et ostjal on õigus nõuda rikke ja selle rikke poolt auto teistele osadele vahetult põhjustatud kahjustuste tasuta kõrvaldamist ning garantii ei anna alust muudeks nõueteks. Remondikulud, mis kaetakse garantiiga, on piiratud sõiduki turuväärtusega ajal, mil garantiiga kaetud rike aset leidis.

Kaupleja väidab, et olles ametlik Mercedes-Benz esindaja Eestis, on kaupleva kohustatud lähtuma oma töökorralduses tootja poolt ettenähtud reeglitest, juhenditest ja tingimustest. Kauplejal ei ole õigust pikendada tootjagarantiid. Tootja garantii hakkas kehtima 18.oktoobrist 2022 ja kehtis kuni 17.oktoobrini 2024. OÜ Extendo Insurance poolt tarbijale pakutav garantii kehtib alates 2.novembrist 2024 ja kehtib kuni 1.novembrini 2027.

Täiendava garantiikindlustuse soetamine oli kliendi vaba tahe ja otsus, millest ei tekkinud kaupleva kohustusi.

Komisjoni põhjendus:

Tarbijakaitseaduse (TKS) § 51 järgi lahendatakse tarbijavaidlus poolte kirjalikult esitatud ning sekretariaadi kogutud teabe ja tõendite alusel.

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. Esitatud tõenditest saab järeldada, et poolte õigussuhe põhineb töövõtulepingul. VÕS § 635 lg 1 järgi kohustub töövõtja valmistama või muutma asja või saavutama muu kokkulepitud tulemuse, tellija aga maksma selle eest tasu. Pooled ei vaidle selles, et kaupleva tegi kokkulepitud töö nõuetekohaselt;

vaidlust ei ole ka selles, et kaupleja tegi töö tehase müügigarantii alusel tootja kulul.

Pooled vaidlevad selles, kas kaupleja on põhjistanud tarbijale kahju. Tarbija väidab, et kauplejal lasus kohustus pikendada tootja müügigarantiid remondiperioodi kestuse võrra; kaupleja väidab, et sellist õigust ega kohustust neil ei ole.

Komisjon nõustub kauplejaga selles, et töövõtulepingust ei tulene töövõtjale õigust ega kohustust pikendada remondieseme tootja müügigarantiid. Komisjonile esitatud tõendite järgi ei ole kauplejal sõiduki tootja õigusi ega kohustusi.

VÕS § 230 järgi on müügigarantii müüja, varasema müüja või tootja (müügigarantii andja) lubadus müüdud asi garantiis või reklaamis ettenähtud tingimustel tasuta või tasu eest asendada või parandada või seda hooldada, et tagada selle vastavus garantiis või reklaamis ettenähtud tingimustele, või maksta tagasi asja eest tasutud ostuhind. Müügigarantiiga antakse ostjale seaduses sätestatust soodsam seisund. Müügigarantiitähtaeg algab asja ostjale üleandmisest, kui lepingus või garantiikirjas ei ole ette nähtud garantiitähtaja hilisemat algust. Kui müüjal on kohustus asi ostjale saata, ei hakka garantiitähtaeg kulgema enne asja ostjale üleandmist. Garantiitähtaja kulg peatub ajal, mil ostja ei saa asja kasutada lepingutingimustele mittevastavuse tõttu, mille eest vastutab müügigarantii andja. Müügigarantiist tulenevate õiguste teostamiseks ettenähtud kord ei tohi olla ostjale ebamõistlikult koormav. Müügigarantii ei välista ega piira ostja õigust kasutada muid seadusest või lepingust tulenevaid õiguskaitsevahendeid.

Nagu eespool selgitatud hakkab tootja müügigarantii tähtaeg kulgema ajast, kui sõiduk antakse üle esimese ostja valdusse, kui müügilepinguga ei ole ettenähtud teisiti. Komisjonile ei ole esitatud esmast müügilepingut ega ka tehase garantiikirja. Tarbija ostis sõiduki 7.augusti 2023 müügilepinguga D.P.Kolevalt; selles müügilepingus ei ole tootja müügigarantiiga seonduvat käsitatud. Sõiduki registreerimistunnistuse EN 295428 järgi on sõiduki esmase registreerimise aeg 2.november 2022; kaupleja andmetel hakkas müügigarantii tähtaeg kulgema 18.oktoobrist 2022.

Eelnevat kokku võttes ei ole komisjonil esitatud andmete põhjal võimalik tuvastada seaduses ettenähtud alust (müügieseme üleandmine või muu ostjale soodsam alus garantiitähtaja kulgemise alguse määramiseks). Komisjon lähtub otsuse tegemisel eeldusest, et garantiitähtaeg hakkas kulgema 18.oktoobrist 2022.

Pooled ei vaidle selles, et tootja müügigarantii kestus pidi olema kaks aastat. Komisjon nõustub tarbijaga selles, et garantiitähtaja kulg peatub ajal, mil ostja ei saa asja kasutada

lepingutingimustele mittevastavuse tõttu, mille eest vastutab müügigarantii andja.

Poolte selgituste järgi tuvastas kaupleja 3.aprillil 2022, et kõnealune sõiduk ei ole sõiduvõimeline; sõiduki mittevastavuse eest vastutas müügigarantii andja; parandatud sõiduk tagastati tarbijale 13.juunil 2024. Seega ei saanud tarbija müügigarantiitähtaja kestel kasutada sõidukit müügigarantii andjast tulenevatel põhjustel seitsmekümne kahe (72) päeva kestel.

Komisjon nõustub tarbijaga selles, et kõnealuse müügigarantiitähtaja tähtaja kulgemine peatus VÕS § 230 alusel. Müügigarantiitähtaja kulgemine oli peatatud 3.aprillist kuni 13.juunini 2024; peatunud tähtaja kulgemine jätkus 14.juunist 2024 ja kehtis kuni kahe aasta täitumiseni (18.10.2022 – 3.04.2024 + 13.06.2024 - 28.12.2024) ja garantiitähtaja kogupikkuseks (sh garantii peatumise periood) kujunes 2 aastat ja 72 päeva.

Eelnevast ei saa aga järeldada, et kaupleja on rikkunud poolte vahelist lepingut ja põhjustanud sellega tarbijale kahju. Iseenesest on õige tarbija väide selles, et kauplejal ei ole õigust tüüptingimustega piirata seadusega tarbijale ettenähtud õigusi. Komisjoni hinnangul ei ole sellist olukorda tekkinud.

Tarbija nõuab kauplejalt kahju hüvitamist. Komisjon selgitab, et kahju hüvitamise nõude maksmapaneku eeldus on kahju tekkimine; kahju tekkimise tõendamise kohustus lasub kahjustatud isikul.

VÕS § 127 järgi on kahju hüvitamise eesmärk kahjustatud isiku asetamine olukorda, mis on võimalikult lähedane olukorrale, milles ta oleks olnud, kui kahju hüvitamise kohustuse aluseks olevat asjaolu ei oleks esinenud. Kahju ei kuulu hüvitamisele ulatuses, milles kahju ärahoidmine ei olnud selle kohustuse või sätte eesmärgiks, mille rikkumise tagajärjel kahju hüvitamise kohustus tekkis. Lepingulist kohustust rikkunud lepingupool peab hüvitama üksnes kahju, mida ta nägi rikkumise võimaliku tagajärjena ette või pidi ette nägema lepingu sõlmimise ajal, välja arvatud juhul, kui kahju tekitati tahtlikult või raske hooletuse tõttu. Isik peab kahju hüvitama üksnes juhul, kui asjaolu, millel tema vastutus põhineb, on kahju tekkimisega sellises seoses, et tekkinud kahju on selle asjaolu tagajärg (põhjuslik seos). Kahjuhüvitisest tuleb maha arvata igasugune kasu, mida kahjustatud isik sai kahju tekitamise tagajärjel, eelkõige tema poolt säästetud kulud, välja arvatud juhul, kui kasu mahaarvamine oleks vastuolus kahju hüvitamise eesmärgiga.

VÕS § 128 järgi võib hüvitatav kahju olla varaline või mittevaraline. Varaline kahju on eelkõige otsene varaline kahju ja saamata jäänud tulu. Otsene varaline kahju hõlmab eelkõige kaotsiläinud või hävinud vara väärtuse või vara halvenemisest tekkinud väärtuse vähenemise, isegi kui see tekib tulevikus, ning kahju tekitamisega seoses kantud või tulevikus kantavad mõistlikud kulud, sealhulgas mõistlikud kulud kahju ärahoidmiseks või vähendamiseks ja hüvitise saamiseks, muu hulgas kahju kindlaks tegemiseks ja kahju hüvitamisega seotud nõuete esitamiseks. Saamata jäänud tulu on kasu, mida isik oleks vastavalt asjaoludele, eelkõige tema poolt tehtud ettevalmistuste tõttu, tõenäoliselt saanud, kui kahju hüvitamise aluseks olevat asjaolu ei oleks esinenud. Saamata jäänud tulu võib seisneda ka kasu saamise võimaluse kaotamises.

Tarbija hindab kahjuna (240,10€) lisagarantii ostmisest tekkinud kulu kolme kuu ulatuses, põhjendusega, et kaupleja keeldus müügigarantii pikendamisest.

Komisjon nõustub kauplejaga selles, et kauplejal puudub tarbijaga sõlmitud tövõtulepingu alusel õigus ja kohustus pikendada tootja müügigarantiid. Komisjon selgitab pooltele, et selline kohustus puudub ka tootjal. Müügigarantiitähtaja kulgemine peatub seaduses ettenähtud aluste esinemisel seaduses ettenähtud ajaks ilma, et tootja ega ka muu isiku (tootja lepingupartner, remondiettevõtte, vm) peaks tegema sellekohase otsuse. Tarbijal puudus alus nõuda kauplejalt müügigarantiitähtaja pikendamist ja kauplejal ei lasunud kohustust sellekohast otsust teha. Tähtaja kulgemine peatus seaduse alusel ja peatunud tähtaja kulgemine jätkus peale peatumise aluse äralangemist.

Edasise praktika kujundamise jaoks peab komisjon vajalikuks selgitada kauplejale, et tarbijale antavad selgitused peavad olema kooskõlas seadusega; seda ka juhul kui tarbija nõue ei ole õigustatud või kaupleja poolt täidetav.

Komisjonile ei ole esitatud tõendeid, millest saaks järeldada, et tarbija vara oleks eeltoodud asjaolude tõttu vähenenud. Tarbija sõlmis pakkumuse esitamise ja aktsepti andmisega garantiikindlustuse lepingu osaühinguga Extendo Insurance. Komisjonile esitatud 18.oktoobri 2024 pakkumuse 2400771 järgi oli garantiikindlustuse sõlmimise eelduseks kehtiv tootjagarantii või sõiduki tehniline kontroll. Pakutav garantiikindlustus hakkas kehtima tootjagarantii lõppemise päevast. Tarbija aktsepteeris kindlustusandja pakkumuse 21.oktoobril 2024, millisest ajast tuleb garantiikindlustuse leping lugeda sõlmituks; leping sõlmiti tingimusel, et garantiikindlustus hakkab kehtima ajast, kui lõpeb tootja müügigarantii.

Tootja müügigarantiitähtaeg hakkas kulgema 18.oktoobrist 2022 ja kehtis kuni 28.detsembrini 2024, st garantiilise vigastuse tõttu pikenes kahe aastane tähtaeg 72 päeva võrra. Tarbija ostis garantiikindlustuse 36 kuuks, mis hakkas kehtima alates 29.detsembrist 2024 ja tasus selle eest kaupleja pakkumusele vastava hinna (2 905,00€). Tarbija ei ole pidanud kauplejast tingitud

põhjustel tegema täiendavaid kulusi.

Tarbija hindab kahjuna juriidilise konsultatsiooni eest makstud tasu (132,00 + 134,20). Komisjon selgitab, et kahju tekkimisega seoses kantud kulutuste, sh hüvitise saamiseks tehtud kulutuste nõue jagab üldjuhul põhinõude, so kahju hüvitamise, saatust. Kuivõrd tarbijal kahju tekkinud ei ole, ei saa kaupleja vastu kahju hüvitamise nõude esitamiseks tehtud kulu pidada VÕS § 128 lg 3 tähenduses mõistlikuks, st hüvitatavaks kahjuks.

Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et tarbija esitatud kahju hüvitamise nõue ei ole põhjendatud ja tuleb jätta rahuldamata.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Aase Sammelselg

/allkirjastatud digitaalselt/